

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Koninkrijksrelaties,

Toegegeven, of ik de gemiddelde representant van de Stataanse bevolking ben, betwijfel ik.

Tegelijkertijd is het in al mijn schrijfactiviteiten toch vooral mijn intentie om mede namens hen "onze" gevoelens op papier te zetten.

Dit alles - ik doel natuurlijk op de bestuurlijke interventie van februari 2018 - is begonnen met een zgn. verwaarlozing door het zittende bestuur van het Stataanse eiland en haar bewoners.

Natuurlijk wil ik het niet moeilijker maken dan het is, en wellicht ben ik ook wat mondiger dan menig Stataan (zelfs zou mij een te Europees Nederlandse invalshoek kunnen worden verweten) maar ik ben geneigd te zeggen dat we van de regen in de drup terecht zijn gekomen.

Tot nu toe, ook hier kan ik het niet mooier maken, wordt er zo goed als niet MET de mensen gesproken maar vooral OVER de mensen. Naar mijn overtuiging waren we - kennelijk, aldus de wetstitel - verwaarloosd, en nu zijn we dat nog steeds alleen zijn we ons daar eens te meer van bewust.

In de periode voor de interventie was er eens in de week een eilandsraad (die, ik zal het niet ontkennen, vooral werd gedomineerd door de mensen met de 'grootste bek') maar in elk geval waren er openbare vergaderingen. Ik heb ze geregeld bezocht.

En nu? We weten niets. Twee keer per week houdt dhr Van Rij en/of mw Francis een radiopraatje dat vooral over corona gaat. In termen van overleg vindt er bijna helemaal niets plaats. Ik noemde de Maatschappelijke Raad van Advies al eerder een schaamlap waarachter overleg wordt geveinsd. Er worden dingen benoemd (door dhr Van Rij en/of mw Francis) en er kunnen amper vragen worden gesteld; als het te moeilijk dreigt te worden dan wordt het actuele agendapunt gewoon beëindigd. Zo nodig worden zaken toegezegd voor een volgende vergadering hetgeen synoniem is voor "we hebben het er niet meer over".

In een zeker opzicht herken ik de sfeer zoals die in uw plenair debat van 3 juni jl ging: is er werkelijk een koers- of vaartwijziging gevolgd? Ik ben niet zo goed in de terminologie, wellicht is een motie vrijblijvender dan een amendement. Hoe het ook zij, ik zie het afgelopen debat vanuit het standpunt van de staatssecretaris als een "verplicht nummertje waaruit geen bloed vloeit". Met andere woorden "we gaan gewoon door". En waarmee gaat men door? In elk geval niet met overleg met de bevolking.

Ik heb begrepen dat ook met (oud-)politici wordt gesproken maar informeel heb ik ook daaruit begrepen dat dhr Van Rij een meester is in breedsprakig en verhullend taalgebruik zonder werkelijk

iets te zeggen. Op zich heel kunstig wellicht, maar ik meen toch dat we daar als eilandbevolking niets mee opschieten.

Al heel snel schiet het eilandbestuur in de kramp die ik meen te herkennen als "zolang ze mij de schuld of de verantwoordelijkheid maar niet kunnen aanwrijven". Het ligt natuurlijk aan Stuco, aan het niet goed uitgevoerd onderhoud in het verleden, aan het niet aanvragen van een drinkwateraansluiting door de bewoners zelf, of waar dan ook aan, maar niet aan mij als eilandbestuurder (Van Rij/Francis) of aan mij als degene die aan de touwtjes trekt (Knops).

We zaten al met een ziekenhuis dat eigenlijk niet goed is toegerust voor het tegemoet treden van een pandemie, binnenkort verlaten de arts en de verpleegkundige die bij de hospitaier horen waarschijnlijk ook het eiland en vanaf dat moment is het ziekenhuis ineens verantwoordelijk voor nog meer materieel dan voorheen. De 'Karel Doorman' is ook met een afscheidstournee bezig en binnenkort zegt de Nederlandse overheid eigenlijk "toedelodokie Statiaanse bevolking, zoek het maar uit op je Sint Alcatraz-eiland". Sint Alcatraz is natuurlijk een verwijzing naar de Amerikaanse gevangenis vanwaar ontsnappen zo goed als niet mogelijk bleek; de verwijzing slaat enerzijds op de huidige ban op het luchtverkeer maar anderzijds ook op de belachelijk hoge tarieven om een "busritje" verderop weer uit te stappen.

Het zou zomaar kunnen zijn dat u denkt, nou, zo slechts is het allemaal toch niet. Tja, dan vraag ik mij af naar u wilt luisteren. Naar de ronkende boodschap van de staatssecretaris of naar - bijvoorbeeld - mij. Het is aan u.

Het heeft natuurlijk niet dezelfde brede impact als het gerantsoeneerde water maar voor de schoolgaande jeugd en hun ouders (ik doel nu op het voortgezet onderwijs) is de Nederlandse regering er tot op heden ook nog niet in geslaagd om na bijna zes jaar (!) een sluitend pakket aan regelgeving op te stellen waaruit blijkt wat nu de waarde is van het binnenkort te behalen CXC-CSEC-diploma in termen van "wat kan ik hier nu mee als ik een hbo-studie wil volgen in Europees Nederland". Het zijn natuurlijk maar enkelen die het hier betreft maar naar mijn mening is het ronduit schafferend hoe de Nederlandse overheid hier deze studenten en hun ouders (niet) van een antwoord voorziet. En dan helpt het natuurlijk ook niet dat de formele communicatie via het RCN op Bonaire verloopt. Op Bonaire speelt geen Engelstalig CXC-onderwijs dus waar maken ze zich druk om, zo lijkt men 900 km verderop te denken. In deze discussie heb ik nog geen zinnige bijdrage uit Bonaire onder ogen mogen krijgen.

Nog een klein stukje school. Al maanden, zo niet jaren, is sprake van nieuwbouw van de Gwendoline van Puttenschool maar - ik ken geen details - het lijkt steeds weer onmogelijk een keuze te maken voor de locatie van de nieuwe school. Op de een of andere manier moet er land worden overgedragen

tussen Europees Nederland en het Openbaar Lichaam Sint Eustatius. Ook Rijks Vastgoed Dienst lijkt daarin een rol te spelen. Hoe het ook zij, kennelijk is er steeds wel weer een reden om het besluit dat nodig is om nu eens echt een start te maken met het nieuwbouwproject voor ons uit te schuiven.

U mag tussen de regels door lezen dat het mij soms wel eens zwaar te moede valt om telkens weer met enig optimisme u aan te schrijven. Ik geloof dat er nu eens geen enkel domein is waarover ik een enthousiast klinkende ontwikkeling kan melden¹. En het erge is, eigenlijk ook geen ontwikkeling die bergafwaarts gaat. Er gebeurt eigenlijk hoegenaamd niets, alle mooie rapportages van de staatssecretaris ten spijt. En als er al iets is gebeurd, dan is dat een ontwikkeling waar de Stataan part noch deel aan heeft gehad. Neem de instelling van een Rekenkamer: een onderonsje met enkele Rotterdamse leden van de rekenkamer aldaar. Heeft er iemand aan gedacht om een Stataan mee te nemen in deze ontwikkeling? Niet dat ik weet of gehoord heb...

Ik zal ditmaal niet al te veel woorden vuil maken aan de luchtverbindingen (even abstraherend van de ban op het luchtverkeer vanwege corona). Er zijn gewoonweg geen ontwikkelingen merkbaar die je zou mogen verwachten na lezing van het rapport 'Connectiviteit Caribische deel van het Koninkrijk'. En ook dat rapport dateert van inmiddels twee jaar geleden.

Graag had ik een positiever klinkend verhaald toegezonden, maar het lukt me gewoonweg niet. Er is geen materiaal voorhanden waarmee ik een mooi verhaal zou kunnen maken.

U ondanks alles veel wijsheid toewensend,
met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road 4, Upper Round Hill, Sint Eustatius, Caribisch Nederland.

¹ Ik heb het hier vooral over ontwikkelingen betreffende de lokale democratie waarbij draagvlak zou moeten worden gevonden voor de te kiezen koers en vaart alsmede een gemeenschappelijk toekomstbeeld. Er zijn projecten in het infrastructurele domein waarin voortgang wordt geboekt. Het wegenproject komt inmiddels enigszins op gang nu lokale aannemers zonder inmenging van Europees Nederland hun gang gaan. Ook het "inpakken" van de klif onder het fort Oranje teneinde de erosievoortgang te stoppen lijkt te zijn afgerond (hiervoor was een Franse aannemer aangetrokken). En er vindt voortgang plaats in het project 'vliegveld'.